

Zwiększenie aktywności naukowej GUMed – działania na szczeblu centralnym

Wyzwaniem nowych władz Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego na najbliższe lata jest dalsza stymulacja aktywności naukowej pracowników i doktorantów GUMed oraz jej jeszcze bardziej efektywne wsparcie. Jedne z pierwszych propozycji zmian w tym zakresie padły podczas dyskusji na spotkaniu grupy roboczej Centrum Medycyny Translacyjnej (CMT), które odbyło się w dniach 29-30 stycznia 2016 r. w Sobieszewie. Wzięło w nim udział blisko 80 przedstawicieli wszystkich Wydziałów naszego Uniwersytetu. Sformułowano niektóre kierunki, u których podstaw leży także stworzenie nowych rozwiązań organizacyjnych i infrastrukturalnych, które doprowadzą do optymalnego wykorzystania potencjału naukowo-badawczego naszego Uniwersytetu. Zaproponowane założenia stanowiły również dla nas zachętę do podjęcia działań zmierzających do jeszcze bardziej systemowego wsparcia administracyjnego nadchodzących zmian.

Zgodnie ze statystykami opracowanymi przez Narodowe Centrum Nauki, w latach 2011-2016 pozyskaliśmy finansowanie dla 92 projektów z zakresu badań podstawowych w kwocie blisko 48 mln zł. Już teraz szcycimy się wysoką 10 pozycją spośród 148 jednostek naukowych w grupie nauk o życiu. Sukcesy odnosimy również w badaniach przemysłowych i pracach rozwojowych finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Aktualnie jesteśmy zaangażowani w pracę 8 konsorcjów naukowo-przemysłowych; całkowita wartość projektowa to kwota blisko 153 mln zł. Jednak pojawiające się nowe możliwości finansowania nauki, złożoność przepisów prawnych i wymogów formalnych, konieczność przygotowywania różnego rodzaju analiz czy statystyk, pod których presją pracujemy, zmobilizowały nas do uporządkowania dotychczasowej struktury organizacyjnej Biura ds. Nauki. Zarządzeniem Rektora nr 35/2016 r. z 1 września 2016 r. wprowadzone zostały zmiany organizacyjne, które w szczególności dotyczą:

1. Wydzielenia Sekcji ds. Innowacji i Transferu Wiedzy spod Biura ds. Nauki i przyporządkowanie jej bezpośrednio Prorektorowi ds. Nauki.

To działanie miało na celu przygotowanie struktury Sekcji do przejścia roli Centrum Transferu Technologii w dalszej perspektywie planowanych zmian.

2. Likwidacji w strukturze Biura ds. Nauki wyodrębnionych jednostek organizacyjnych, tj. Stanowisk ds.:

- a) Międzynarodowych Projektów Badawczych,
- b) Krajowych Projektów Badawczych,
- c) Działalności Statutowej,
- d) Rozwoju Kadr Naukowych

oraz na bazie pracowników zatrudnionych na ww. stanowiskach:

3. Utworzenie w strukturze Działu Nauki:

a) Sekcji ds. Rozwoju Nauki, która w swoim zakresie realizuje działania związane z obsługą:

- zadań badawczych statutowych, młodych naukowców i doktorantów, realizowane przez trzy Wydziały naszego Uniwersytetu (WL, WF, WNoZ),
- stypendiów naukowych (pracowników i doktorantów GUMed),
- inicjatyw związanych z działalnością upowszechniającą naukę (DUN),
- zadań wspomagających (obsługa umów cywilno-prawnych);

b) Sekcji ds. Projektów Naukowych, która w swoich działaniach koordynuje wnioskowanie o projekty:

- krajowe,
- międzynarodowe,
- konsorcyjne (wspierające wielopodmiotowe badania stosowane i prace rozwojowe).

Poprzez utworzenie zespołów zadaniowych, wzajemnie wspierających swoją pracę, została wzmocniona obsługa administracyjna, w szczególności projektów badawczych i rozwoju kadr naukowych.

Kolejny etap to konieczne wzmocnienie eksperckie działających już Sekcji. Wprowadzenie tych zmian uzyskało już akceptację władz naszego Uniwersytetu. Dotyczą one przede wszystkim zaproszenia do wykonywania zadań eksperckich pracowników naukowych naszego Uniwersytetu o ugruntowanej pozycji projektowej i recenzenckiej.

Ekspert naukowy, swoją wiedzą i doświadczeniem, będzie w szczególności wspomagał proces wnioskowania o finansowanie projektów badawczych. Obszar jego wsparcia to:

- prowadzenie szkoleń z zakresu metodologii pisania projektów, ze szczególnym uwzględnieniem często popełnianych błędów w części merytorycznej wniosku,
- konsultacje indywidualne z potencjalnymi wnioskodawcami,
- wsparcie w pozyskaniu partnerów zewnętrznych i ekspertów chcących współpracować w projektach,
- współpraca z Prorektorem ds. Nauki przy okresowym określaniu wiodących kierunków działalności naukowej i polityki projektowej Uniwersytetu.

Potrzebą chwili jest również wzmocnienie działań Sekcji ds. Projektów Naukowych, związanych z doradztwem formalno-prawnym, niezbędnym przy zawieraniu coraz bardziej

wieloaspektowych umów konsorcyjnych i ogólnouczelnianych z podmiotami gospodarczymi.

Ma to szczególne znaczenie przy poszukiwaniu właściwych partnerów wśród firm i przedsiębiorstw dla wspólnego planowania innowacyjnych projektów badawczych i ubiegania się o środki na ich realizację.

W nowe zmiany wpisują się również planowane działania Sekcji ds. Projektów Naukowych, która w ramach współpracy z Sekcją Innowacji i Transferu Wiedzy oraz ekspertami naukowymi, będą wspierać naukowców i zespoły przygotowujące aplikacje od strony merytoryczno-formalno-administracyjnej, co daje szansę przygotowania bardziej konkurencyjnych wniosków projektowych.

Tego rodzaju działania będą miały na celu również aktywizację działalności naukowej jednostek o mniejszym potencjale projektowym i ich konsolidację oraz okazywanie pomocy i zachętę do współpracy z zespołami o ugruntowanej pozycji grantowej.

O ile działania związane z pozyskiwaniem funduszy na projekty naukowe, a szczególnie te międzynarodowe, są dla nas obecnie priorytetem, to realizacja zadań badawczych statutowych, która bezpośrednio zależy od aktywności naukowej samych wnioskujących, posiada już przez lata wypracowany wewnątrzuczelniany system oceny. Daje on możliwości oceny wyteżonej pracy naukowej 137 jednostek Uniwersytetu w trzyletnim czasookresie.

Funkcjonujący system w dalszej perspektywie stanowić może również narzędzie służące do okresowej oceny prac badawczych prowadzonych w jednostce, wyznaczania jej naukowych planów rozwojowych oraz podejmowania przez władze Uniwersytetu działań systemowych, w tym zmian organizacyjnych w obrębie Wydziałów.

System ten, w połączeniu z systemem oceny dydaktycznej, może stanowić także dobre narzędzia dla kierowników jednostek wydziałowych – dziekanów, w określaniu aktywnej polityki kadrowej. Wprowadzenie limitów osób zatrudnionych na etatach wykładowcy, uzupełnianie etatów naukowo-dydaktycznych etatami dydaktycznymi czy naukowymi, obniżanie pensum dydaktycznego poprzez zastosowanie np. algorytmu projektowego to tylko niektóre z możliwości ich wykorzystania.

W obszarze zadań badawczych statutowych i młodych naukowców wprowadzone zostały zmiany mające na celu

uelastycznienie prawidłowego wydatkowania środków przeznaczonych w budżecie państwa na naukę. W praktyce oznacza to, że kierownik może obecnie, w zależności od swoich potrzeb, sam podejmować decyzję, na jaki rodzaj kosztów planuje wydatkować przyznaną dotację, w obrębie Katalogu Kosztów, bez zbędnej biurokratycznej wymiany dokumentów. Zasady te zostały jasno określone w Zarządzeniu Rektora nr 56/2014 z 15 grudnia 2014 r. Nadmienić należy, że realizując zadania badawcze, kierownicy jednostek mają możliwość finansowania rozwoju bazy badawczej, w tym zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, mogą również podejmować cenne inicjatywy, takie jak nawiązywanie nowej współpracy naukowej, niezbędnej do rozwoju kierunku badań prowadzonych przez jednostkę.

Pomysł uruchomienia w portalu e-Naukowiec zakładki *Aparatura*, umożliwiającej wspólne wykorzystanie aparatury i sprzętu przez współpracujące zespoły badawcze, ma znacząco wpłynąć na zwiększenie efektywności prowadzenia badań naukowych i na racjonalizację zakupów. W zakładce tej każdy z kierowników jednostek naukowych GUMed może aktualnie wskazać aparaturę naukowo-badawczą możliwą do wykorzystania na rzecz innych jednostek.

Zmienia się również promocja naszych działań. Bieżące informowanie o najbardziej wartościowych doniesieniach naukowych naszych pracowników na stronie internetowej GUMed będzie wzmocnione portalem e-Naukowiec, obsługiwanym przez Biuro ds. Nauki, który poza miejscem składania dokumentów aplikacyjno-sprawozdawczych i pozyskiwania informacji o aktualnych konkursach, będzie również narzędziem zachęty do wymiany doświadczeń, poszukiwania partnerów naukowych oraz biznesowych, źródłem aktualnych aktów prawnych i materiałów szkoleniowych, wspomagających aplikacje projektowe.

Podsumowując, zachęcamy Państwa do aktywnego włączania się w już istniejące i planowane zmiany, systematycznego odwiedzania naszej strony e-Naukowiec (enaukowiec.gumed.edu.pl z dostępem poprzez login i hasło tożsame jak do poczty i extranetu GUMed) oraz czynnego uczestnictwa w zaproponowanych przez nas formach wsparcia aktywności naukowo-badawczej.

prof. Tomasz Bączek,
prorektor ds. nauki

Dzień Wykładu

Tegoroczny Dzień Wykładu w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym będzie obchodzony 15 grudnia. Okolicznościowy wykład pt. *Fenomen czarownic w ujęciu artystyczno-farmaceutycznym* wygłosi **prof. Roman Kaliszan**, członek rzeczywisty PAN, członek korespondent PAU, laureat Nagrody Ministra Zdrowia za całokształt pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej za rok 2015. Uroczystość, która rozpocznie się o godz. 12 w Atheneum Gedanense Novum będzie połączona z wręczeniem nagród Rektora za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne oraz organizacyjne w 2015 roku. ■